

Barnevernansatte som følger elever i videregående skole

Vi har svar på spørsmål fra Fylkesmannen i Vestfold om barnevernansatte som følger elever i videregående skole.

TOLKNINGSUTTALELSE | 28.09.2018

Denne tolkningsuttalelsen er markert som utgått fordi den omhandler den gamle opplæringsloven.

Utdanningsdirektoratet viser til e-posten vi mottok fra Fylkesmannen i Vestfold den 04.06.2018 og vårt foreløpige svar 03.07.2018. Vi beklager at vi på grunn av stor saksmengde ikke har fått besvart henvendelsen tidligere.

Dere stiller flere spørsmål i forbindelse med en praksis ved flere av de videregående skolene i Vestfold fylkeskommune der ansatte ved barneverninstitusjoner følger elever i videregående skole gjennom skoledagen. Den barnevernansatte sitter enten i skolens fellesarealer og holder øye med eleven, eller følger eleven rundt. Det er også eksempler der barnevernansatte er med inn i klasserommet når det er undervisning.

På bakgrunn av denne praksisen stiller dere tre spørsmål:

1. Kan skolene tillate at eksternt ansatte jobber i skolen på denne måten?
2. Hvordan sikre at sensitiv informasjon ikke blir kjent for medelever?
3. Hvordan sikre medelevers rett til ikke å bli observert av andre enn skolens pedagogiske personale?

Vår vurdering

Det er fylkeskommunen som skal oppfylle retten til videregående opplæring for alle som er bosatt i fylkeskommunen jf. opplæringsloven (oppl.) § 13-3.

Når barn og unge er plassert i barneverninstitusjon på grunnlag av et vedtak etter barnevernloven, er det fylkeskommunen der barneverninstitusjonen ligger som skal sørge for at retten til opplæring blir oppfylt. Dette følger av oppl. § 13-2. Dersom det er mulig bør elever på institusjoner fortsette skolegangen på sin hjemskole. Der dette ikke er mulig, må eleven få et tilbud på en skole i nærheten av institusjonen eller på en skole tilknyttet selve institusjonen.

Fylkeskommunen har ansvar for elevenes opplæringstilbud, og det innebærer at skolen blant annet skal sørge for at elevene har et trygt og godt skolemiljø, får tilpasset opplæring og eventuelt spesialundervisning dersom eleven har behov for det. Mens elevene er på skolen har fylkeskommunen ansvaret for dem.

Fylkeskommunen kan ansette personale i andre stillinger enn i en undervisningsstilling. Bruk av assistent kan være en del av tilpasningen skolen gjør for at retten til opplæring skal kunne oppfylles. Det følger av retten til videregående opplæring at elever som har behov for det skal få nødvendig bistand for at retten til opplæring skal bli reell.

For personale som ikke er ansatt i undervisningsstilling følger det av oppl. § 10-11 at de kan hjelpe til i opplæringen dersom de får nødvendig veiledning. Dette gjelder både i ordinær opplæring og i spesialundervisning. Personalet som er ansatt for å hjelpe til i opplæringen, kan ikke ha selvstendig ansvar for opplæringen, verken ordinær opplæring eller spesialundervisning. Skolen kan derfor ikke benytte en assistent som lærer. Dette er en følge av at det er fastsatt egne krav til kompetanse for å kunne ha ansvaret for opplæringen.

Alle som arbeider på skolen er omfattet av reglene om taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13, se oppl. § 15-1.

Fylkeskommunen ikke kan tillate at eksternt ansatte jobber på skolen. De som skal jobbe på skolen må ha en arbeidskontrakt med fylkeskommunen/skolen. De to andre spørsmålene er derfor ikke aktuelle å besvare.

Dere kan lese om opplæring for elever i barneverninstitusjon i vårt rundskriv Udir-6-2014. Her står det blant annet at «Fylkeskommunen må utarbeide rutiner for samarbeid mellom barneverninstitusjonen og skolen til eleven om skolegangen.»

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har laget en veileder om oppfølging av skole og opplæring for barn og unge som bor i fosterhjem, institusjon og omsorgssenter.

